

**Про допомогу учасникам антитерористичної операції
та діяльність Центру допомоги учасникам АТО
в Чернігівській області
(станом на 01.03.2018)**

В області продовжується робота щодо виконання Указу Президента України від 18 березня 2015 року № 150 «Про додаткові заходи щодо соціального захисту учасників антитерористичної операції».

Своє життя за вільну і незалежну Україну на сьогодні віддали **165** наших земляків.

Родинам загиблих військовослужбовців та представникам правоохоронних органів надано статус члена сім'ї загиблого ветерана війни (337 чол.). Всі вони отримали довідки та посвідчення встановленого зразка та користуються пільгами відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Одноразова **матеріальна допомога з Держбюджету надана 121 родині** загиблих (всього заявок – 123).

Здійснюються додаткова робота щодо соціального захисту зазначеної вище категорії людей. Так, з 2015 року діють обласна та місцеві програми соціальної підтримки учасників антитерористичної операції та членів їх сімей.

Органами місцевої державної влади, громадськими організаціями та волонтерами здійснюється соціальний супровід та вирішуються проблемні питання учасників антитерористичної операції та членів сімей загиблих військовослужбовців. Ними налагоджено співпрацю з органами охорони здоров'я, освіти та громадськими організаціями для надання психологічної допомоги військовослужбовцям, які повернулися із зони проведення АТО.

У м. Чернігові створено антикризову раду, яка систематично проводить навчання із військовослужбовцями з питань профілактики постстресового синдрому. Надається допомога у набутті навичок поведінки при бойовому стресі.

В області здійснюється надання психологічної допомоги учасникам АТО та членам їх сімей. З цією метою місцевими управліннями соціального захисту населення області налагоджено співпрацю з органами охорони здоров'я, освіти та громадськими організаціями для залучення фахівців психологів.

В Центрі медичної реабілітації для учасників антитерористичної операції, що діє на базі Чернігівського обласного госпіталю ветеранів війни (вул. Волковича, 25), надається лікування всім учасникам АТО, які звертаються за допомогою.

В обласному госпіталі пройшли реабілітацію всього 657 осіб, з них перебуває на лікуванні – 21, в центрі психологічної реабілітації проліковано всього 842 особи, з них на даний час перебуває на лікуванні – 11.

У госпіталі **функціонує телефонна «гаряча лінія» 679674** для надання консультативної допомоги учасникам антитерористичної операції та членам їх сімей.

У Чернігівській обласній психоневрологічній лікарні створене «Єдине вікно» для звернення учасників АТО, при приймальному відділенні лікарні та в реєстратурі обласного психоневрологічного диспансеру. Дана категорія осіб обслуговується позачергово; в лікарні працює телефон довіри (з 08:00 до 16:00 години тел. 676-542 при обласному психоневрологічному диспансері, з 16:00 до 08:00 тел. 697-023 приймального відділення), де цілодобово можна отримати консультацію фахівців лікарні щодо надання медичної допомоги та реабілітації учасників бойових дій, членів їх сімей, та переселенців.

В Чернігівській області запроваджено обов'язкове медичне обстеження стану здоров'я демобілізованих учасників антитерористичної операції за місцем проживання фахівцями центральних міських лікарень, центральних районних лікарень, центрів первинної медико-санітарної допомоги, при потребі учасники АТО направляються на дообстеження та лікування в обласні медичні заклади.

В області організована тісна співпраця між обласними, районними та міськими військовими комісаріатами, департаментом соціального захисту облдержадміністрації, районними та міськими управліннями соціального захисту населення та головним лікарем Чернігівського обласного госпіталю ветеранів війни, головними лікарями центральних районних лікарень, центрів первинної медико-санітарної допомоги для уточнення чисельності демобілізованих учасників антитерористичної операції та взяття їх під диспансерний нагляд медичними закладами за місцем проживання.

За даними річних звітів за 2017 рік медичними закладами області під диспансерний нагляд були взяті 1108 учасників АТО, у т.ч. 1044 учасників бойових дій та 64 інваліда війни. Всього по області на 01.01.2018 року в медичних закладах на обліку знаходились 6825 учасників АТО, у т.ч. 6623 учасника бойових дій і 156 інвалідів антитерористичної операції, за 2 місяці 2018 року на облік взято 13 учасників АТО.

Станом на 01.03.2018 за даними облвійськомату в області знаходиться на військовому обліку 6278 демобілізованих учасників АТО.

За весь період антитерористичної операції вперше до медико-соціальних експертних комісій області був направлений 651 учасник АТО.

У Чернігівському обласному госпіталі ветеранів війни функціонують фізіотерапевтичний кабінет і кабінет лікувальної фізкультури.

За період проведення реабілітації учасників АТО КЛПЗ «Чернігівський обласний госпіталь ветеранів війни» проводив роботу з благодійними фондами та громадськими організаціями щодо їх участі в поліпшенні умов та якості надання послуг.

Співпрацював госпіталь з благодійними організаціями і щодо придбання лікувально-діагностичного обладнання. Благодійним фондом «Європа» передано для госпіталю кардіограф на суму 7,8 тис. грн., Українською спілкою ветеранів Афганістану надано обладнання на суму 3,9 тис. грн.

До фізіотерапевтичної реабілітації ветеранів війни, у тому числі учасників антитерористичної операції, активно залучаються лікарі-фізіотерапевти обласної лікарні.

Фінансування Чернігівського обласного госпіталю ветеранів війни здійснюється щомісячно у повному обсязі у межах затвердженого обсягу асигнувань. Фінансування на харчування та на придбання медикаментів і перев'язувальних засобів з березня 2016 року здійснюється у розмірах, передбачених постановою Кабінету міністрів України від 27.01.2016 року № 34 «Про збільшення норм грошових витрат на харчування та медикаменти в закладах охорони здоров'я для ветеранів війни» відповідно 55 грн. та 65 грн. у розрахунку на одного хворого на день.

Відповідно до статей 15-1, 116, 118, 121, 122, 186 Земельного кодексу України, Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», розпорядження Кабінету Міністрів України від 19.08.2015 № 898-р «Питання забезпечення учасників антитерористичної операції та сімей загиблих учасників антитерористичної операції земельними ділянками», Положення про Головне управління Держгеокадастру у Чернігівській області, затвердженого наказом Держгеокадастру від 17.11.2016 № 308, Головне управління в першочерговому порядку здійснює розгляд звернень учасників АТО та сімей загиблих учасників АТО щодо **відведення земельних ділянок**.

Станом на **01.03.2018 року** в Головному управлінні:

- кількість поданих учасниками антитерористичної операції заяв на отримання земельних ділянок становить 8648 од.;

- прийнято 6681 наказ про надання дозволу на розроблення документації із землеустрою щодо відведення земельних ділянок загальною площею 8413,2314 га;

- прийнято 4263 накази про затвердження документації із землеустрою та передачу земельних ділянок у власність загальною площею 5461,5374 га.

Інформація щодо забезпечення учасників антитерористичної операції та членів сімей загиблих учасників АТО земельними ділянками на території області розміщується на власному офіційному веб-сайті Головного управління Держгеокадастру у Чернігівській області (chernihivska.land.gov.ua).

Демобілізованим учасникам АТО, які звертаються до центрів зайнятості області, надається весь спектр соціальних послуг державної служби зайнятості – інформаційні та консультаційні, виплата матеріальної допомоги з безробіття, пошук роботи, участь в оплачуваних громадських та тимчасових роботах, профорієнтаційні послуги, для бажаючих розглядається можливість підвищення їхньої кваліфікації, професійної підготовки та перепідготовки, а також можливість започаткувати підприємницьку діяльність.

Протягом **січня-лютого 2018 року в центрах зайнятості області** перебувало на обліку 266 безробітних з числа демобілізованих військовослужбовців - учасників антитерористичної операції, 61 з них звернувся у звітному періоді. Чисельність працевлаштованих (у тому числі

самостійно та шляхом укладання цивільно-правових угод) за звітний період склала 17 осіб.

Проходили професійне навчання за направленням державної служби зайнятості 3 особи та два безробітних цієї категорії були працевлаштовані після його закінчення у лютому місяці поточного року.

У лютому 2018 року за послугами до служби зайнятості звернулось 38 демобілізованих військовослужбовців - учасників антитерористичної операції. Чисельність працевлаштованих (у тому числі самостійно та шляхом укладання цивільно-правових угод) за лютий 2018 року склала 13 осіб.

Безробітні з числа демобілізованих учасників АТО залучаються до участі в громадських та інших роботах тимчасового характеру. У лютому 2018 року – 2 особи.

За звітний період два демобілізованих військовослужбовця з числа учасників антитерористичної операції отримали допомогу по безробіттю для організації підприємницької діяльності одноразово.

Для підвищення якості надання соціальних послуг та координації дій щодо соціальної адаптації та професійної реабілітації учасників АТО запроваджено на постійній основі їх анкетування.

У лютому 2018 року в центрах зайнятості області проведено 26 інформаційних семінарів для демобілізованих військовослужбовців, участь в яких взяли близько 40 безробітних з числа учасників антитерористичної операції. З них 14 заходів проведено або безпосередньо у військоматах області, або за участю їх представників, 2 семінари проходили за участю представників органів соціального захисту населення, 2 зустрічі пройшли за участю представників центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, по одному заходу проведено за участю працівників бюро з надання безоплатної правової допомоги та управління Держгеокадастру. В Чернігівському міському центрі зайнятості з метою надання психологічної підтримки фахівцем Психологічної кризової служби проведено 2 тренінги для 7 безробітних учасників АТО.

За звітний період 250 безробітним учасникам АТО, які перебували на обліку в центрах зайнятості області, надано 547 різноманітних профорієнтаційних послуг, в т.ч. індивідуальні профконсультації отримали 48 учасників АТО, з них 9 пройшли психодіагностичне тестування та один – професійний відбір.

З метою активізації власних зусиль та підвищення мотивації до працевлаштування, опанування навичками складання резюме та проходження співбесіди з роботодавцями 103 безробітних учасників АТО взяли участь в тематичних семінарах з техніки пошуку роботи. Крім того, 14 осіб цієї категорії залучені до семінарів з питань професійного навчання та здобуття актуальних на ринку праці професій. В семінарах з питань організації підприємницької діяльності та самозайнятості взяли участь 12 безробітних осіб з числа демобілізованих учасників АТО, 15 осіб відвідали семінари з орієнтації на військову службу за контрактом в Збройних Силах України.

Адреси web-ресурсів, де розміщується загальна інформація з питань надання послуг служби зайнятості учасникам АТО зазначені в додатку № 1.

Вже близько двох років в Чернігові працює **центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги**. Представники центру надають юридичну допомогу найбільш незахищеним верствам населення, серед яких і учасники бойових дій.

Так, воїнам згідно нового законодавства, надається **правова допомога** з усіх питань на безоплатній основі. Допомога включає в себе весь юридичний спектр послуг, а саме консультації, складання заяв та позовів, представництво в судах всіх інстанцій та багато іншого.

Тож керівництво центру закликає всіх бійців не залишати свої правові проблеми в глухому куті, а звертатися безпосередньо до них. *За інформацією інтернет-видання «Чернігівщина».*

В області постійно діє **Центр допомоги родинам загиблих учасників АТО** – ГО «ЄДИНА РОДИНА ЧЕРНІГІВЩИНИ» (голова громадської організації – Шанський Микола Миколайович, тел.+38-093-926-14-95; +38-050-412-81-24). Організація займається проведенням обласних та районних заходів щодо вшанування загиблих учасників АТО, нагородження державними нагородами (посмертно) загиблих та вручення цих нагород членам родин загиблих; проведення обласного заходу «Єдина родина Чернігівщини», пільговий проїзд в громадському транспорті членів родин загиблих; будівництво в м. Чернігові меморіалу загиблим учасникам АТО тощо.

В області продовжує реалізовуватись бюджетна програма **щодо виплати грошової компенсації для придбання житла** для сімей загиблих учасників АТО, а також для осіб з інвалідністю I-II групи з числа учасників антитерористичної операції та осіб, які втратили функціональні можливості нижніх кінцівок, та потребують поліпшення житлових умов.

На виконання Порядку забезпечення постраждалих учасників антитерористичної операції санаторно-курортним лікуванням (постанова Кабінету Міністрів України від 31.03.2015 № 200) у місцевих органах соціального захисту населення на обліку для забезпечення санаторно-курортними путівками перебуває 534 особи з числа учасників антитерористичної операції. Кошти для закупівлі послуг санаторно-курортного лікування для учасників АТО області у 2018 році не надходили.

Для забезпечення постраждалих учасників антитерористичної операції технічними та іншими засобами реабілітації, у тому числі протезуванням (ортезуванням), в органах соціального захисту населення перебуває 27 осіб, із них 17 – забезпечені усіма необхідними засобами реабілітації, по іншим ведеться робота.

З метою широкого інформування учасників антитерористичної операції та членів загиблих учасників АТО **щодо соціального захисту в області** організовано роз'яснювальну кампанію через засоби масової інформації та офіційні веб-сайти органів виконавчої влади. Так, на офіційному веб-сайті

Департаменту соціального захисту населення обласної державної адміністрації діє рубрика «Соціальний захист учасників АТО», де розміщено Програму соціальної підтримки учасників антитерористичної операції, членів їх сімей та бійців-добровольців у Чернігівській області на 2017-2018 роки, звіт про виконання Програми соціальної підтримки учасників антитерористичної операції та членів їх сімей у Чернігівській області на 2015-2016 роки та звіт про виконання Програми у 2017 році. Пам'ятку для ветеранів війни із числа учасників антитерористичної операції щодо їх соціального захисту та Дорожню карту для демобілізованих військовослужбовців і членів сімей загиблих (померлих) учасників антитерористичної операції, в якій надано змістовну інформацію щодо соціально-правової допомоги тощо.

Події та заходи, що проходили в області протягом лютого п.р.

5 лютого заступник голови обласної ради провів засідання робочої групи щодо звернення ГО «Об'єднання добровольців» до обласної ради.

На засіданні було розглянуто питання щодо внесення змін до положення про комісію з визначення бійцями-добровольцями осіб, які брали участь у захисті територіальної цілісності та державного суверенітету на сході України, для надання їм одноразової матеріальної допомоги.

Зокрема, наголошувалося на необхідності розширення повноважень Комісії за прикладом інших областей, де добровольці отримали посвідчення «учасник бойових дій – доброволець».

За результатами обговорення учасники засідання одноголосно прийняли рішення звернутися до Департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації щодо розгляду можливості внесення змін до Положення даної комісії в частині розробки відповідного посвідчення. *За інформацією радника заступника голови Чернігівської обласної ради.*

8 лютого у с. Гончарівське Чернігівської області, урочисто зустріли особовий склад окремої танкової бригади, який повернувся з району виконання бойових завдань у зоні проведення АТО на території Донецької та Луганської областей. Разом із громадою, побратимами, рідними та близькими привітали військовослужбовців, які прибули до місця постійної дислокації, завітав і голова обласної ради.

Розпочалися урочистості біля Алеї Слави. Присутні на заході згадали тих, хто положив і душу, і тіло за нашу свободу, та пожертвував для захисту Батьківщини найдорожчим – своїм життям. Варто відзначити, що за час проведення АТО на сході нашої держави військова частина А 1815 втратила 38 своїх воїнів-танкістів, а Чернігівщина загалом – **165** своїх синів. Учасники пам'ятного мітингу вшанували пам'ять усіх полеглих за свободу і незалежність України хвилиною мовчання та поклали квіти до Меморіалу Слави. Далі урочисті заходи продовжились на стрійовому палаці військової

частини, де відбулась церемонія вручення нагород особовому складу окремої танкової бригади.

За виконання бойового завдання на сході України танкісти Чернігівщини були відзначені державними нагородами та відзнаками місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Капелан військової частини А 1815 отець Сергій благословив воїнів-захисників на успішну службу.

Завершився захід урочистим маршем особового складу військової частини А 1815, а також оглядом бойової техніки. *Відділ інформаційного забезпечення та зв'язків з громадськістю виконавчого апарату Чернігівської обласної ради.*

Протягом лютого місяця три втрати в Чернігівській області:

8 лютого 2018 року, на території Донецької області від кульового поранення загинув солдат **Мінчуков Володимир Анатолійович** 1998 року народження. Боєць проходив службу в 54-й окремій механізованій бригаді.

Родом боєць із Луганської області, свого часу переїхав до села Галаганівка, Семенівського району, Чернігівської області, де і закінчив школу.

3 лютого минулого року пішов боронити незалежність та суверенітет України за контрактом.

12 лютого на території Семенівського району Чернігівської області оголошено День жалоби. *Семенівська райдержадміністрація.*

12 лютого 2018 року під час обстрілу поблизу села Кримське на Луганщині, загинув молодший сержант 58-ї окремої механізованої бригади, 16-го мотопіхотного батальйону «Полтава» **Сисков Дмитро Вадимович**, 1980 року народження, уродженець міста Чернігова.

В останню путь **Дмитра Сискова** чернігівці провели стоячи на колінах і з військовими почеснями **17 лютого 2018 року**. Цей день у місті Чернігові оголошено Днем жалоби.

19 лютого під час обстрілу російсько-терористичних банд формувань, в Донецькій області, загинув сержант **Єгоров Валерій Ігорович**, 1989 року народження, військовослужбовець військової служби за контрактом, командир відділення розвідувального взводу 57-ї бригади.

28-річний **Валерій Єгоров** родом із міста Прилук Чернігівської області.

У грудня 2015 року втретє підписав контракт на проходження військової служби. 21 лютого у місті Прилуки Чернігівської області оголошено День жалоби. *Чернігівський обласний військовий комісаріат.*

Три роки тому тривожні новини до родичів 13-го окремого мотопіхотного батальйону почали надходити під час відзначення річниці під Крутами. Історія пішла на друге коло. Бійці не виходили на зв'язок. Точилися запеклі бої під Вуглегірськом та Дебальцевим. Там навечно залишилися 20 синів Чернігівщини.

Кожного поіменно на головній площі Чернігівської області загадали у річницю **виведення українських військових з Дебальцевого, 17 лютого.**

Чернігівці схилили голови у хвилині мовчання та поклали квіти до меморіальних стел пам'яті Героїв АТО та Героїв Небесної Сотні.

Завершилися заходи зі вшанування Героїв на міському кладовищі «Яцево». *Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Чернігівської облдержадміністрації.*

В Чернігівській області діє **Програма соціальної підтримки учасників антитерористичної операції та членів їх сімей**, на фінансування заходів якої у 2018 році передбачено 1,3 мільйона гривень, а також покращення матеріально-технічного забезпечення військових частин та правоохоронних органів, які беруть участь в АТО та дислокуються на території Чернігівської області, - 2,4 мільйона гривень на поточний рік.

У місті Мена Чернігівської області вшанували пам'ять **Максима Головатого**.

18 лютого минуло три роки з дня загибелі воїна АТО менянина Максима Головатого.

Загинув від снайперського вогню 18 лютого 2015 року під час відходу українських військ з міста Дебальцеве Донецької області. Похований у місті Мена Чернігівської області.

Указом Президента України № 103 від 21 березня 2016 року «За особисту мужність і героїзм, проявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі» нагороджений орденом «За мужність» третього ступеня (посмертно).

Вшанувати пам'ять до алеї Героїв АТО та на могилу загиблого прийшли близькі та родичі, товариші по службі, вчителі зі школи, де він навчався, представники органів влади, громадськість. Настоятель Свято-Троїцької церкви провів поминальну молитву. *За інформацією Менської міської ради.*

18 лютого в смт. Дмитрівна Бахмацького району Чернігівської області пройшло вшанування пам'яті загиблого Героя Небесної Сотні та Героя України **Прохорського Василя Петровича**.

Активно брав участь у акціях Євромайдану з початку грудня 2013 року. Активіст Майдану, волонтер медичної служби.

Перевагу надавав волонтерській роботі у медичній службі, з якою зустрів штурм спецпідрозділів «Беркута» 18 лютого 2014 року. Завантажуючи поранених у карети швидкої допомоги, він зазнав шість вогнепальних поранень, з яких одне – кульове поранення в потилицю.

23 лютого 2014 року Героя поховали у смт. Дмитрівна, біля братських могил Героїв Другої світової війни.

За громадську мужність, патріотизм, героїчне відстоювання конституційних засад демократії, прав і свобод людини, самовіддане служіння українському народу, виявлені під час Революції Гідності, нашому земляку

Василію Петровичу Прохорському присвоєно звання Герой України та нагороджено орденом Золота Зірка» (по смертно). *Бахмацька РДА.*

14 лютого в Чернігові відбулось урочисте відкриття першої черги пересувної виставки «Сіверщина». «Блокпост пам'яті», присвячений загиблим в АТО, уродженцям Чернігівщини. Її організувала ГО «Єдина родина Чернігівщини».

Захід було проведено у стінах Академії Державної пенітенціарної служби України, адже її курсанти є активними учасниками волонтерського руху.

Експозиція складається з 24 елементів – патріотичних скриньок, у минулому ящиків з-під гранат, які привезли із зони АТО. Естетичного вигляду їм надали чернігівські майстри та художники. Зокрема, зробили портрети загиблих Героїв, нанесли їхні біографічні дані, встановили під світку.

Ці експонати – лише початок. У розробці ще 20 скриньок. До роботи закликали всі родини загиблих.

Крім того, учасникам відкриття виставки нагадали, що в області видана книга «На палаючому Сході» - нариси про героїв антитерористичної операції на сході України. *Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Чернігівської облдержадміністрації.*

У Державному архіві Чернігівської області **16 лютого** відкрили фотодокументальну виставку «До дня вшанування учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні». Експонуватися вона буде протягом двох тижнів.

До ознайомлення пропонуються світлини і документи про славетні та водночас трагічні моменти історії сучасності. *Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Чернігівської облдержадміністрації.*

15 лютого у Чернігові вшанували учасників бойових дій на територіях інших держав.

Відбулася церемонія покладання квітів та мітинг-реквієм з нагоди 29-ої річниці виведення військ з Афганістану та Дня вшанування учасників бойових дій на територіях інших держав. Традиційно в заході взяли участь керівники міста та області, ветерани-афганці, колишні воїни-миротворці, бійці АТО, їх сім'ї та громадськість міста.

Учасники урочистостей поклали квіти до пам'ятного знаку землякам, які загинули під час Революції Гідності та проведення анти терористичної операції на сході країни.

Присутні хвилиною мовчання вшанували пам'ять всіх загиблих земляків. *Прес-служба Чернігівської міської ради.*

Сім'ї загиблих (померлих) учасників АТО будуть отримувати компенсацію за виготовлення та встановлення пам'ятника. 15 лютого виконком Чернігівської міської ради погодив нову редакцію Програми підтримки учасників АТО та членів їх сімей – мешканців м. Чернігова на 2016-2020 роки.

Серед іншого, в цій Програмі пропонується додати пункт про виплату разової фінансової компенсації членам родин загиблих (померлих) учасників АТО за виготовлення та встановлення надмогильного пам'ятника в сумі 5000 грн. сім'ї загиблого (померлого) учасника АТО, похованого на міському кладовищі «Яцево».

Передбачається, що компенсацію можна буде отримати після фактичного встановлення надмогильного пам'ятника. Також за даною Програмою передбачено фінансове відшкодування за раніше встановлені (з початку дії Програми – це 2016 рік) надмогильні пам'ятники. Зміни до Програми наберуть чинності після їх затвердження 28-ю сесією Чернігівської міської ради.

Зокрема, разову матеріальну допомогу учасникам АТО та матеріальну допомогу у випадку поранень, надання додаткових місцевих пільг в оплаті комунальних послуг родинам загиблих, сприяння в оздоровлення дітей учасників АТО та в їх реабілітації за кордоном у містах-партнерах Чернігова, надання психологічної підтримки після повернення з зони АТО в міському ЦСССДМ тощо. *Прес-служба Чернігівської міської ради.*

З початку **2018 року** запровадив новий механізм отримання за рахунок коштів соціального страхування України реабілітаційного лікування працівникам, в тому числі, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції.

Учасники АТО, які повернулись до щоденної роботи на підприємства, установи та організації, за рахунок коштів Фонду можуть у супроводі членів своєї сім'ї (чоловік/дружина, неповнолітні діти) відновити своє здоров'я в умовах санаторно-курортного закладу один раз після демобілізації.

Підставою для реабілітаційного лікування є висновок лікарсько-консультативної комісії медичного закладу за профілем медико-психологічна реабілітація (порушення адаптації, розлади, пов'язані зі споживанням їжі, неорганічні розлади сну, соматоформні розлади, неврастенія).

Реабілітація відбувається відповідно до медичних показань у провідних здравницях України за вибором самої особи. Перелік санаторіїв затверджується наказом виконавчої дирекції Фонду та оприлюднюється для ознайомлення на його офіційному веб-сайті. Термін лікування визначається лікуючим лікарем та ЛКК, але не може бути більше 24 днів.

На весь період стаціонарного та реабілітаційного лікування видається листок непрацездатності, який із шостого дня непрацездатності оплачується також за рахунок коштів Фонду.

Більш детальна інформація надається працівниками Чернігівського відділення соціального страхування за телефонами: (0462) 774-685; 672-777.

16 лютого, напередодні **Дня Героїв Небесної Сотні**, у Чернігівському обласному художньому музеї імені Григорія Галагана відбулось відкриття виставки «Творчий спалах Майдану».

В експозиції виставки представлені предмети з фондів Національного меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні – Музею Революції Гідності: каски, щити, прапори та інші найяскравіші атрибути Майдану, що асоціюється з подіями зими 2014 року. *За матеріалами Чернігівського обласного музею імені Григорія Галагана.*

20 лютого український народ вшановує пам'ять **Героїв Небесної Сотні**, які віддали свої життя під час трагічних подій 18-20 лютого 2014 року задля гідного майбутнього.

Їх назвали **Небесною Сотнею** – українців, які загинули в Києві на Майдані, вулицях Грушевського та Інститутській. Беззбройні, вони вступили в один з перших боїв за незалежність рідної країни, гинули за її честь і волю.

Серед тих, хто вийшов на захист свободи та демократії й загинув у лютневі дні 2014 –го, троє осіб з Чернігівщини.

Сьогодні Революцію Гідності продовжують бійці Збройних Сил України, Нацгвардійці та добровольці – на передовій, фахівці української оборонної галузі – куючи перемогу в наукових установах та підприємствах. *Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Чернігівської облдержадміністрації.*

Подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні присвячуються фотовиставки, які представлені в Чернігівському Обласному молодіжному центрі:

- «Революція гідності – в серці подій»;
- «Чернігівський Майдан».

19 лютого під час тематичної прес-конференції громадські активісти анонсували заходи до **Дня Героїв Небесної Сотні**, які організують ГО «Центр «Апельсин»» та Обласний молодіжний центр за підтримки Чернігівської облдержадміністрації.

Значення подій листопада 2013-2014 років, що кардинально змінили хід історії українського народу, обговорили за «круглим столом» «Українська революція: історичні паралелі».

Революція Гідності фактично стала продовженням символічного бою під Крутами, який підготував націю до збройного захисту своєї державності. Представник Українського інституту національної пам'яті в області зазначив, що революція 2013-2014 років врятувала Україну від авторитарного режиму, а її учасники «оживили» документ, відповідно до якого «носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ».

Головне наразі – донести правду до підростаючого покоління. Для цього потрібно забрати якнайбільше спогадів та свідчень очевидців. *Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Чернігівської облдержадміністрації.*

20 лютого у місті Мена Чернігівської області, міська рада провела мітинг біля Алеї Героїв. Учасники зібрання поклали квіти до пам'ятних знаків загиблих воїнів АТО. Також відбулося відкриття виставки «100 років

боротьби», урочиста програма та показ фільму «Кіборги» у Менському будинку культури.

Матері загиблого воїна в АТО Вадима Жеребило, який брав активну участь у подіях на Майдані та АТО, вручили почесну відзнаку Луганської облдержадміністрації.

Батькам загиблих в АТО вручили пам'ятні подарунки.

Менська райдержадміністрація організувала в приміщенні райради урочисту програму «У нашій пам'яті вони назавжди залишилися», присвячену вшануванню пам'яті Героїв Небесної Сотні та загиблих воїнів в зоні АТО.

22 лютого у читальній залі Чернігівської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка відбулася презентація книги бійця добровольчого батальйону Петра Билини «Війна кличе. Стань переможцем! Нотатки на полях російсько-української війни».

На захід, присвячений Дню вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічненню пам'яті Небесної Сотні, завітали бійці та офіцери оперативного командування «Північ», працівники служби України у справах ветеранів війни в АТО в Чернігівській області, воїни-афганці, працівники ЗМІ та громадськість міста.

Присутні переглянули фільм «Небесна Сотня. На сторожі Гідності» та вшанували хвилиною мовчання Героїв Небесної Сотні.

Книга, безсумнівно, стане одним із джерел для дослідників історії російсько-української війни, що триває нині.

Джерело: <http://cheline.com.ua/news/society/boyets-dobrovolchogo-bataljonu-prezentuvav-knigu-foto-120307>

25 лютого ветерани АТО проводять військові навчання для початківців на полігоні «Десна».

Курсанти навчаються працювати зі стрілецькою зброєю та гранатометами різних систем.

На волонтерських засадах ветерани АТО провели навчання для початківців на полігоні «Десна» та поділились власним досвідом, набутим на війні із Росією. *За інформацією «5 каналу».*

Із перших днів війни на Донбасі благодійна організація Чернігівської області «**Тиловий фронт Ічнянщини**» відправляє вантажі в зону АТО. Нещодавно волонтери відправили вантаж на фронт із гуманітарною допомогою в 58 мотопіхотну бригаду. Це обігрівачі, матраци, ковдри, валянки, сало, курятина, домашня консервація, мед...

Учні школи № 4 передали листи воїнам, малюнки та обереги-іграшки, які виготовили своїми руками. *Голова БО «Тиловий фронт Ічнянщини».*

Команда Чернігівського Руху Валентина Наливайченка передала допомогу захисникам України на бойові позиції в Красногорівку, Мар'їнку. Новотроїцьке та Бахмут.

Чернігівські волонтери привезли в зону АТО на замовлення ліки, маскувальні сітки, воду, берці та багато іншого.

Бійці з «Донбасу» в Бахматі були неабияк раді автозапчастинам та буржуйці.

Зараз ситуація на фронті дуже складна. Адже для бійців посилилися дві проблеми: постійні обстріли та холод.

Чернігівські волонтери намагаються хоч трохи полегшити ситуацію, вони привезли на передову багато теплих речей, ковдр, теплої взуття та шкарпеток. *Прес-служба Руху Валентина Наливайченко «Справедливість» у Чернігівській області.*

26 лютого у Чернігівському національному технологічному університеті відбулось відкриття початку занять з професійної перепідготовки військовослужбовців ЗСУ, учасників АТО та членів їх сімей в рамках проекту «Україна-Норвегія». *Північний міжрегіональний сектор Державної служби України у справах ветеранів війни та учасників АТО.*

На курсах підвищення кваліфікації Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського для практичних психологів, учителів психології закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної), передфахової вищої, позашкільної освіти, проведені практичні заняття на тему «Психологічна допомога дітям у кризовому стані», «Психологічний супровід дітей учасників АТО», «Соціально-педагогічні технології супроводу дітей, які опинились у складних життєвих обставинах», «Корекція емоційних порушень засобами пісочної терапії»

Продовжується співпраця обласного центру практичної психології і соціальної роботи з громадською організацією «Центр психолого-соціальної допомоги «Ресурс». У рамках співпраці, методистом обласного центру практичної психології і соціальної роботи проводяться індивідуальні консультації та корекційні заняття з дітьми учасників антитерористичної операції.

На базі обласного центру практичної психології і соціальної роботи продовжується робота консультативного пункту з питань надання психологічної допомоги дорослим і дітям, які знаходяться у кризовому стані.

27-28 лютого п.р. в місті Чернігові за ініціативи керівництва ГО «Єдина родина Чернігівщини» проведено всеукраїнське засідання Координаційної ради обласних голів ГО родин загиблих в російсько-українській війні. У спілкуванні та обміні досвідом прийняли участь всі члени ГО «Єдина родина Чернігівщини», делегації з усіх областей України.

Захід пройшов за підтримкою обласної державної адміністрації, обласної ради та Чернігівської міської ради.

01.03.2018